

Motstånd betyder relevans

Det var inte mindre än 16 gånger som USA:s president Donald Trump nämnde ordet arbetare i sitt tal på den ekonomiska elitens årliga sammankomst i Davos. Att ”koncentrera sig på den amerikanska arbetaren”, sa Trump, var det beslut som lade grunden för den ekonomiska expansion som för tillfället pågår i USA. Vid sidan av arbetaren, av vilka inte många fanns på plats i Davos, har Trump också ett starkt stöd hos de superrika. En viktig del av den amerikanske presidentens agenda har även varit, informerade han åhörarna, ”massiva avregleringar” samt ”skattesänkningar åt arbetsgivarna”.

Hemma i Amerika verkar det som om Trumps ekonomiska politik på senaste tid förvandlats till dividender i form av ökat förtroende: 51 procent av amerikanerna säger sig lita på den. Trots att det främst är republikaner som tycker så, uppger också 43 procent av dem som inte tillhör något parti att de litar på presidenten när det gäller ekonomin, medan 24 procent av de obundna förhåller sig neutralt. Det här framgår i en ny opinionsundersökning gjord av *Financial Times*.

Att Trump fått ökat förtroende för sin politik är måhända inte konstigt: arbetslösheten har sjunkit till en rekordlåg siffra och lönerna har stigit mer än på ett decennium. Efter att i årtal varit partiet som förespråkade åtstramning har Republikanerna under Trump nu gått in för en mer expansiv politik.

Något liknande ser också ut att ha skett i Storbritannien. Sen finanskrisen 2008–09 har Tory-partiet skurit ner och skurit ner. Hemlösheten har ökat och hälsovårdssystemet har försatts i kris-tillstånd. Men nu har Tory-premiärministern Boris Johnson lovat att staten ska börja investera speciellt

i det depriverade norra England, där de konservativa i decembervalet vann segrar i distrikt som decennier röstat på Labour. Både Trump och Johnson tycks, åtminstone på kort sikt, ha lyckats skapa en koalition av väljare som överskrider klassgränser.

Som bekant är det inte bara i USA och England som de konservativa krafterna skördar framgångar. I Italien vinner ytterhögerpartiet Lega Nord mark. Till och med i det traditionellt röda centrala Italien har de på allvar börjat utmana Demokratpartiet. I Frankrike har Front National hittills inte lyckats vinna presidentvalet eftersom landets gaulistiska valsystem per definition gynnar den mest moderata kandidaten. Men det betyder inte att partiet inte skulle vara populärt. Emmanuel Macrons försök att höja bränsleskatten och skära i pensionerna har mobiliserat de största folkliga protesterna sedan 1968 och vittnar om ett utbrett missnöje hos väljarna. Före det senaste presidentvalet träffade de största investeringsbankernas representanter Ma-

**GARANTIFÖRENINGEN FÖR NYA ARGUS
RF:S STYRELSE INBJUDER HÄRMED MED-
LEMMARNA TILL ÅRSMÖTE MÅNDAGEN
DEN 23 MARS KLOCKAN 18 PÅ RESTAU-
RANG GLASPALATSET.**

**PÅ MÖTET BEHANDLAS I FÖRSTA HAND
STADGEENLIGA ÄRENDEN.**

**VI BER ER VÄNLIGEN MEDDELA OM DELTA-
GANDE TILL E-POSTADRESSEN
NYA.ARGUS@GMAIL.COM.**

VÄL MÖTTA!

STYRELSEN

rine Le Pen: en gest som signalerade storkapitalets vilja att samarbeta med ytterhögern om det skulle krävas.

Högerpopulister och det transnationella storkapitalet hittar alltså när det behövs en gemensam melodi. Det bådär illa för världsekonomin eftersom det var precis en liknande oansvarig ekonomisk politik som ledde till senaste finanskrasch. När en sådan till slut inträffar och finansinstituten följdaktligen räddas med skattebetalarnas pengar blir det åter upplagt för nedskärningar och lönesänkningar. Syndabocker blir då vanligtvis invandrare och minoriteter. Givetvis går det inte att med säkerhet förutspå exakt hur illa läget blir, men med all sannolikhet blir det svårare än senast att finna pengar för räddningsoperationerna. Och då är det lätt hänt att populisterna återigen måste överträffa sig själva i sin identitetspolitiska retorik.

Men varför är det så svårt att formulera ett alternativ? Eller rättare sagt, varför drar sig så många för att göra det? En orsak är att det helt enkelt är obekvämt. Jeremy Corbyn är ett slående exempel på vad som sker om man försöker. Den flera år långa, kampanjen mot Labourledarens ekonomiska politik som skulle bryta med nyliberalismen är en fascinerande studie i hur mycket ilska en ekonomisk agenda som skulle gynna de minst privilegierade kan väcka. Givetvis kan Corbyn kritiseras för mycket, men de proportioner som svartmålningen tog sig var exceptionella. Corbyn, en mildsint äldre man som odlar äggplantor i sin trädgård i norra London, blev utsatt för en demonisering som saknar motstycke i brittisk politisk historia. Och när det ekonomiska argumentet inte verkade bita tillräckligt bra (till exempel fick det offentligt stöd av 163 välkända ekonomer och akademiker) inleddes en alldeles bisarr kampanj som gjorde gällande att Corbyn – som redan på 1970-talet arrangerade demonstrationer mot nynazister – försvarade antisemitism.

Utan att alls förringa de problem som finns hos vänstern när det gäller antisemitism, var anklagelserna att partiet inte skulle göra något för att ta itu med problemet oproportionerliga. Att som *The Times* tala om "Corbyns antisemitiska armé" verkade ha handlat om att politiskt instrumentalisera en allvarlig fråga. Om Bernie Sanders vinner det

demokratiska racet i USA kan vi vänta oss liknande smutskastning. Redan nu har grupper med avsikt att svartmåla den judiske Sanders som antisemit (för hans kritik av Israels politik i Gaza) organiserat sig. Och även när det gäller den ekonomiska politiken är motståndet kompakt. I en regelbundet förekommande opinionsmätning bland USA:s ledande investeringsbankirer uppgav en majoritet nyligen att det största hotet för ekonomin i deras ögon inte mera är USA:s och Kinas handelsrelationer utan det kommande presidentvalet. Orsaken till det är ingalunda Donald Trump, visade det sig, utan möjligheten att Bernie Sanders vinner nomineringen.

Att kampanjerna varit så bittra beror på att Corbyn och Sanders, mot det etablerade medie- och partimaskineriets samlade åsikt, faktiskt vunnit gehör för sin politik. De har krossat antagandet att val endast går att vinna genom att samlas kring en "mittpunkt" som sedan sjuttioalet rört sig högerut. Speciellt bland de "egna" (Läs: Tony Blair och Hillary Clinton) som förespråkade en politik som ökat på ojämlikheten och lett till en finanskrasch vore det bittert om deras värsta kritiker skulle få revansch. Därför har de varit speciellt aktiva i sina försök att krossa sina parti'kamrater'. I Corbyns fall har de också lyckats, med råge.

Den största faran för de progressiva är rädslan för den oundvikliga motreaktion som kommer av att utmana strukturerna. Men varje relevant politiskt alternativ möter motstånd eftersom ingen ger ifrån sig makt frivilligt. Kampen handlar fortfarande om ekonomin och hur resurserna fördelas, om huruvida de som har mycket ska få mera samtidigt som de som inte har ska fortsätta förfördelas. Men att ta den kampen innebär att motståndarna mobiliserar alla sina intellektuella och materiella resurser – och de är stora – för att upprätthålla ett status quo som gynnar dem. Det har de redan gjort i många länder: genom att aggressivt svartmåla sina motståndare och genom att skapa en rasistisk diskurs som apellerar till människans mörkaste sidor upprätthåller de en ojämlikhet som stjälar framtiden av otaliga miljoner människor. Men det ska de progressiva inte gå med på.

29.1.2020